

	Grupa Penta Hospitals Polska Szpital ZDROWIE w Kwidzynie	Diagnostyka Obrazowa
	Załącznik nr 8 do KW – DO 2	
	Przygotowanie do badania Fistulografia	Data wydania: Nr wydania: 2

PRZYGOTOWANIE DO BADANIA FISTULOGRAFIA

Cel badania

Fistulografię wykonuje się w celu określenia dokładnego kształtu, rozmiaru, istnienia ewentualnych wnęk i rozgałęzień **przetoki**, a przede wszystkim umiejscowienia względem okolicznych narządów, przed zabiegiem jej usunięcia. Poza tym dzięki fistulografii można często ustalić przyczynę powstania przetoki.

Przetoka jest to kanał łączący głębsze narządy lub tkanki z powierzchnią skóry albo narządy wewnętrzne między sobą. Przetoka może być wrodzona (wynikająca z wad rozwojowych płodu) lub nabyta wskutek choroby, urazu czy zabiegu operacyjnego.

Na czym polega badanie?

Wykonanie fistulografii polega na wprowadzeniu cienkiego cewnika do zewnętrznego ujścia przetoki, podaniu środka kontrastowego pod kontrolą fluoroskopii i wykonaniu serii zdjęć w różnych projekcjach. W niektórych przypadkach badanie może być uzupełnione o tomografię komputerową z kontrastem, co pozwala na trójwymiarową rekonstrukcję przebiegu przetoki.

Kontrast to substancja chemiczna, zazwyczaj na bazie związków jodu (jonowych lub niejonowych). Pozwala na uzyskanie obrazu badanych obszarów poprzez pochłanianie części promieni (zaciemnia lub rozjaśnia widoczność badanych miejsc).

Przygotowanie do badania

Przygotowanie do fistulografii (badania przetoki z użyciem środka kontrastowego i zdjęć RTG) zależy od miejsca występowania przetoki. Podczas badania lekarz delikatnie podaje środek kontrastowy do ujścia przetoki, a następnie elektroradiolog wykonuje zdjęcia rentgenowskie. Badanie trwa zwykle 15–30 minut.

- badanie nie wymaga bycia na czczo
- stałe leki można przyjąć zgodnie z zaleceniami lekarza
- przed badaniem umyj okolicę przetoki. Nie stosuj maści ani kremów na skórę w miejscu badania

Poinformuj personel, jeśli:

- jesteś w ciąży lub podejrzewasz ciążę,
- masz uczulenie na środki kontrastowe lub jod,
- masz zaburzenia krzepnięcia lub przyjmujesz leki przeciwkrzepliwe.

Ograniczenia, które mogą pojawić się podczas wykonywania badania:

- ciężki stan pacjenta (niewydolność oddechowa, krążeniowa, niemożność współpracy),
- brak możliwości utrzymania pozycji stojącej lub leżącej przez czas badania,

	Grupa Penta Hospitals Polska Szpital ZDROWIE w Kwidzynie	Diagnostyka Obrazowa
	Załącznik nr 8 do KW – DO 2	
	Przygotowanie do badania Fistulografia	Data wydania: Nr wydania: 2

- pacjent nieprzytomny lub niewspółpracujący (ryzyko aspiracji kontrastu),
- ze względu na promieniowanie jonizujące badanie jest przeciwwskazane, chyba że istnieją istotne wskazania medyczne,
- ciąża - ze względu na promieniowanie jonizujące badanie jest przeciwwskazane, chyba że istnieją istotne wskazania.

Możliwe działania niepożądane:

- **Aspiracja kontrastu do dróg oddechowych** – szczególnie u pacjentów z zaburzeniami połykania (ryzyko zachłystowego zapalenia płuc).
- **Reakcje alergiczne na kontrast wodno-jodowy** – wysypka, świąd, skurcz oskrzeli, wstrząs anafilaktyczny (bardzo rzadko).
- **Zaburzenia żołądkowo-jelitowe** – nudności, wymioty, biegunka po kontrastach jodowych.

Postępowanie po badaniu:

- przez resztę dnia unikać wysiłku fizycznego, jeśli w miejscu badania występuje ból lub dyskomfort,
- pić więcej płynów, szczególnie jeśli użyto środka kontrastowego zawierającego jod,
- utrzymywać okolicę przetoki w czystości i stosować się do zaleceń dotyczących zmiany opatrunku, jeśli został założony,
- można normalnie jeść i pić, chyba że lekarz zaleci inaczej.

	Grupa Penta Hospitals Polska Szpital ZDROWIE w Kwidzynie	Diagnostyka Obrazowa
	Załącznik nr 8 do KW – DO 2	
	Przygotowanie do badania Fistulografia	Data wydania: Nr wydania: 2

CEL BADANIA

Fistulografię wykonuje się w celu określenia dokładnego kształtu, rozmiaru, istnienia ewentualnych wnęk i rozgałęzień przetoki, a przede wszystkim umiejscowienia względem okolicznych narządów, przed zabiegiem jej usunięcia. Poza tym dzięki fistulografii można często ustalić przyczynę powstania przetoki.

Przetoka jest to kanał łączący głębsze narządy lub tkanki z powierzchnią skóry albo narządy wewnętrzne między sobą. Przetoka może być wrodzona (wynikająca z wad rozwojowych płodu) lub nabyta wskutek choroby, urazu czy zabiegu operacyjnego.

NA CZYM POLEGA BADANIE?

1 Do zewnętrznego ujścia przetoki wprowadza się cienki cewnik.

2 Pod kontrolą fluoroskopii podaje się środek kontrastowy.

3 Wykonuje się serię zdjęć w różnych projekcjach. W niektórych przypadkach badanie może być uzupełnione o tomografię komputerową z kontrastem (3D).

i Kontrast to substancja chemiczna, zazwyczaj na bazie związków jodu (jonowych lub niejonowych). Pozwala na uzyskanie obrazu badanych obszarów poprzez pochłanianie części promieni (zaciemnia lub rozjaśnia widoczność badanych miejsc).

PRZYGOTOWANIE DO BADANIA

Przygotowanie do fistulografii (badania przetoki z użyciem środka kontrastowego i zdjęć RTG) zależy od miejsca występowania przetoki.

Podczas badania lekarz delikatnie podaje środek kontrastowy do ujścia przetoki, a następnie elektroradiolog wykonuje zdjęcia rentgenowskie. Badanie trwa zwykle 15–30 minut.

Badanie nie wymaga bycia na czczo.

Stale leki można przyjąć zgodnie z zaleceniami lekarza.

Przed badaniem umyj okolicę przetoki. Nie stosuj maści ani kremów na skórę w miejscu badania.

POINFORMUJ PERSONEL, JEŚLI:

jesteś w ciąży lub podejrzewasz ciążę,

masz uczulenie na środki kontrastowe lub jod,

masz zaburzenia krzepnięcia lub przyjmujesz leki przeciwkrzepliwe.

OGRANICZENIA (PRZECIWWSKAZANIA)

ciężki stan pacjenta (niewydolność oddechowa, krążeniowa, niemożność współpracy),

brak możliwości utrzymania pozycji stojącej lub leżącej przez czas badania,

pacjent nieprzytomny lub niewspółpracujący (ryzyko aspiracji kontrastu),

ze względu na promieniowanie jonizujące badanie jest przeciwwskazane, chyba że istnieją istotne wskazania medyczne,

ciąża – ze względu na promieniowanie jonizujące badanie jest przeciwwskazane, chyba że istnieją istotne wskazania.

MOŻLIWE DZIAŁANIA NIEPOŻĄDANE

Aspiracja kontrastu do dróg oddechowych – szczególnie u pacjentów z zaburzeniami połykania (ryzyko zachyłkowego zapalenia płuc).

Reakcje alergiczne na kontrast wodno-jodowy – wysypka, świąd, skurcz oskrzeli, wstrząs anafilaktyczny (bardzo rzadko).

Zaburzenia żołądkowo-jelitowe – nudności, wymioty, biegunka po kontrastach jodowych.

POSTĘPOWANIE PO BADANIU

Przez resztę dnia unikać wysiłku fizycznego, jeśli w miejscu badania występuje ból lub dyskomfort.

Pić więcej płynów, szczególnie jeśli użyto środka kontrastowego zawierającego jod.

Utrzymywać okolicę przetoki w czystości i stosować się do zaleceń dotyczących zmiany opatrunku, jeśli został założony.

Można normalnie jeść i pić, chyba że lekarz zaleci inaczej.

W razie pytań lub wątpliwości zapytaj personel medyczny. Jesteśmy po to, aby Ci pomóc.